

S
ygn. Akt ICgg 73/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Wojciech Hajduk

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2023 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. C., B. C.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o naprawienie szkody

zasądza od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w K. na rzecz powodów Z. C. i B. C. jako wierzycieli solidarnych kwotę 829.288,95zł (osiemset dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt osiem złotych 95/100) z następującymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

-od kwoty 66.500zł (sześćdziesiąt sześć tysięcy pięćset złotych) od dnia 28 sierpnia 2018r,

-od kwoty 762.788,95zł siedemset sześćdziesiąt dwa tysiące siedemset osiemdziesiąt osiem złotych 95/100 od dnia 21 czerwca 2023r.

w pozostałym zakresie powództwo oddala

zasądza od pozwanej na rzecz powodów jako wierzycieli solidarnych kwotę 5.400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

nakazuje pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwoty 52.450,52zł (pięćdziesiąt dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych 52/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych

ICgg 73/23 UZASADNIENIE

Powodowie Z. C. i B. C. w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) kwoty 982.481,63 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 66.500zł od dnia wniesienia pozwu i od kwoty 915.981,63zł od dnia rozszerzenia żądania [pozew oraz pismo powoda z 24.05.2023 k-513]. W uzasadnieniu wskazali, że żądanej kwoty dochodzą tytułem odszkodowania za spowodowane działalnością eksploatacyjną szkody w budynku mieszkalnym w tym jego wychylenia, uszkodzeń nawierzchni utwardzonej kostką brukową. Na żadaną ostatecznie kwotę składają się ustalone w toku postępowania: wartość techniczna budynku mieszkalnego oraz koszty naprawy nawierzchni. Pozwana proponowała wypłatę odszkodowania w zbyt niskiej kwocie.

Pozwana w odpowiedzi wniosła o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazała, że przyznaje, że nieruchomość powodów znajduje się w obszarze oddziaływań eksploatacyjnych. W 2014r. potwierdzono wychylenie budynku, które nie stanowiło zagrożenia dla użytkowników.

Kolejne pomiary wykonano 25.05.2016r. Zaproponowała powodom ugode, której nie zaakceptowali. Kwestionuje rozszczenia co do wysokości oraz zasadność żądanych odsetek.

USTALENIA FAKTYCZNE

Powodowie są właścicielami nieruchomości położonej w R. – przy ul (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym wzniesionym w 2001r., niepodpiwniczony, zaprojektowanym dla terenu III kategorii górniczej (odpis księgi wieczystej (...) k. 7-20, opinia biegłej z zakresu budownictwa, szkód górniczych, kosztorysowania R. Ż. k-420-497). Na skutek rozbudowy dokonanej w 2016r. budynek przylega bezpośrednio do nowszego budynku mieszkalnego, który został oddylatowany szczeliną dylatacyjną o szerokości 2cm. Dylatację wykonano nieprawidłowo na poziomie fundamentów powinno wynosić min. 7 cm, a na poziomie murów min. 10cm. Pokrycie dachowe dla obydwu budynków jest wspólne (nieoddylatowane) co stanowi błąd konstrukcyjny ograniczający przesuw na szczelinie dylatacyjnej powodujący skrócenie konstrukcji drewnianej dachu, naruszenie stabilnego podparcia krokwi, skutkujące spękaniem obudowy poddasza [opinia biegłej opinia biegłej z zakresu budownictwa, szkód górniczych, kosztorysowania R. Ż. k-420-497]. Nieruchomość znajduje się na obszarze objętym wpływami działalności eksploatacyjnej pozwanej [okoliczność niesporna]. Na skutek tej działalności w nieruchomości powodów wystąpiły szkody w starszym budynku mieszkalnym, w postaci wychylenia budynku od pionu o wartości 21mm/m powodujące dużą uciążliwość w użytkowaniu, kwalifikujące do rektyfikacji lub wypłaty jednorazowego odszkodowania. Szacunkowy koszt rektyfikacji wynosi 848.996zł, może być wyższy po aktualizacji cen [k-436 opinia biegłej z zakresu budownictwa, szkód górniczych, kosztorysowania R. Ż. k-420-497]. Stopień zużycia budynku na 2023r. (ustalany metodą średnioważoną) wynosi 23%. Wartość techniczna budynku tj. wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia wraz kosztami naprawy powierzchni przylegającej do budynku wynosi 829.288,95zł [opinia biegłej z zakresu budownictwa, szkód górniczych, kosztorysowania R. Ż. k-420-497].

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o opinię biegłej z zakresu budownictwa, szkód górniczych, kosztorysowania R. Ż. k-420-497. Opinia biegłej w istocie nie była kwestionowana. Ustalając stopień zużycia technicznego budynku biegła przyjęła dwa warianty, w pierwszym wzięła pod uwagę jedynie zużycie techniczne materiałów zaś w drugim zużycie techniczne całości nakładów. W ocenie Sądu zużyciu ulegają obiekty budowlane w całości, a nie wyłącznie materiały (w tym zakresie podzielono pogląd wyrażony min. przez SA w K. w wyroku z 23.04.2021 VACa 143/19). Zastosowano więc wariant drugi.

Biegła wyliczyła wariantowo również wysokość jednorazowego odszkodowania:

-w pierwszym wariacie przyjęła wartość techniczną budynku mieszkalnego z uwzględnieniem stopnia zużycia na 2013r. [tj. rok zgłoszenia szkody], gdzie zużycie naturalne wynosiło 14 % oraz w drugim wariacie zużycie to wyliczyła na czas sporządzenia opinii tj. 2023r. i określiła je na 23%. Sąd podzielił drugi wariant bowiem odpowiada brzmieniu art. 316§1kpc, zgodnie z którym sąd wydaje wyrok biorąc pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Przyjęcie pierwszego wariantu stałoby w sprzeczności z tą normą. Sąd podzielił opinię biegłej jako rzetelnie i jasno opisującej wartość nieruchomości powodów wraz z czynnikami wpływającymi na ustalenie tej wartości.

Powodowie rozszerzając powództwo w piśmie z dnia 24.05.2023r. domagali się zasądzenia kwoty wyższej wynikającej z wariantu zakładającego stopień zużycia technicznego na 2013r..

W sprawie sporządził również opinię biegły z zakresu budownictwa R. D.. Ustalił wysokość odszkodowania nie w oparciu o metodę odtworzeniową lecz metodą zbliżoną do podejścia porównawczego. Pomimo zastrzeżeń stron podtrzymywał swoje stanowisko co do nieprzydatności metody odtworzeniowej jako odpowiedniej dla wyliczenia odszkodowania [opinia biegłego k-81-107, opinia uzupełniająca k-134-139, ustane wyjaśnienia do opinii złożone na rozprawie 21.01.2020 k-178-180]. W ocenie Sądu opinia jest nieprzydatna. W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że w sprawach o naprawę szkód górniczych, gdy sposobem naprawienia szkody jest wypłata jednorazowego odszkodowania, powinno ono odpowiadać wartości odtworzeniowej pomniejszonej o stopień naturalnego zużycia

budynku. Odszkodowanie pieniężne ma zrekompensować w pełni szkodę wobec niemożności lub niecelowości restytucji naturalnej [wyrok SA w Katowicach z 10.02.2011 V ACa 621/10].

ROZWAŻANIA PRAWNE

Zgodnie z art. 145 Pr. geologicznego i górniczego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2 Pr. g.g. (spowodowanych ruchem zakładu górniczego), stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (K.c.). Pozwana odpowiada zatem na zasadzie ryzyka (art. 435 K.c. w zw. z art. 145 Pr. g.g.), czyli niezależnie od winy oraz za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 par. 1 K.c. w zw. z art. 145 Pr. g.g.). W myśl art. 363 § 1 K.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Żądnie zasądzenia odszkodowania jest w świetle powyższego uzasadnione w zakresie kwoty 829.288,95zł. Po pierwsze uprawnienie wyboru naprawienia szkody należy do poszkodowanego, po drugie przywrócenie stanu poprzedniego jest ekonomicznie nieopłacalne. Za uzasadnione należy uznać żądnie odszkodowania w wysokości uwzględniającej: wartości technicznej budynku [odtworzeniową pomniejszoną o stopień zużycia materiałów i pozostałych nakładów na chwilę sporządzania opinii] wraz z kosztami naprawy powierzchni wynosi 829.288,95zł.

W związku z powyższym na zasadzie art. 22§3kpc zamknięto rozprawę na posiedzeniu niejawnym i w pkt 1 na mocy art. 415kc w zw. z 363§1i2 kc w zw. z art. 145 prawa geologicznego i górniczego zasądzono od pozwanej na rzecz powodów kwotę 829.288,95zł. O odsetkach od zasądzonej kwoty orzeczono w oparciu o przepis art. 481 K.c. Zasądzono je zgodnie z żądaniem od kwoty 66.500zł od dnia następnego po doręczeniu pozwu tj 28.08.2018r. i od kwoty 762.788,95 zł (829.288,95zł – 65.500zł) od dnia następnego po doręczeniu pozwanej pisma powoda z 24.05.2023r. rozszerzającego żądanie tj od 21.06.2023r. Pozwany pozostawał w opóźnieniu co do kwoty 65.000zł stanowiącej pierwotne żądanie powodów od dnia następnego po doręczenie odpisu pozwu. Bez znaczenia pozostaje fakt późniejszego rozszerzenia żądania i ustalenia wysokości odszkodowania na podstawie opinii biegłej, pozwany jest profesjonalistą i kwota ta w 2018r. nie powinna budzić wątpliwości. W pkt oddalono powództwo w pozostałej części jako bezzasadne w pkt 3 zasądzono od pozwanej na rzecz powodów kwotę 5400 tytułem kosztów zastępstwa procesowego według stawki od pierwotnego żądania, w pkt 4 nakazano pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa SO w Gliwicach kwoty nieuiszczonych kosztów sądowych w kwocie 52.450,52zł w tym 41.465zł opłaty od pozwu (uwzględnionego żądania) oraz 10.985,52zł tytułem wydatków na wynagrodzenie biegłych w kwocie.